

Hoogheemraadschap van Rijnland
Dijkgraaf en Hoogheemraden
t.a.v. mevr. L. van Helden
Postbus 156
2300 AD Leiden

Stadhuisplein 1
Postbus 13
2400 AA Alphen aan den Rijn
Telefoon: 14 0172
E-mail: gemeente@alphenaandenrijn.nl
Website: www.alphenaandenrijn.nl

Zaaknummer
3418345

Datum
27 augustus 2024

Contactpersoon
L.F. Geitenbeek en A. Krol

Team Beleid Openbare Ruimte

Onderwerp
Reactie op terinzagelegging van leggers ondersteunende kunstwerken, oppervlaktewateren en regionale waterkeringen.

Geacht college,

Met deze brief wil de gemeente Alphen aan den Rijn haar zienswijze indienen voor de in de zomer van 2024 ter inzage gelegde leggers kunstwerken, watergangen en waterkeringen. In deze brief lichten we onze reacties in hoofdlijnen toe. We vinden het jammer dat er geen vooroverleg tussen de gemeente en het hoogheemraadschap is geweest en dat de terinzagelegging tijdens het zomerreces van ons college heeft plaatsgevonden. Desalniettemin hebben wij wel gemeend een uitvoerige analyse van de legger te moeten maken. De uitkomsten daarvan leggen wij u hierbij voor.

Als gemeente hechten wij waarde aan het reguliere bestuurlijk overleg dat wij met het hoogheemraadschap voeren. In de afgelopen periode hebben wij bovendien met elkaar een nieuwe bestuurlijke samenwerkingsovereenkomst afgesloten. Sommige punten in deze brief zijn niet exact terug te voeren op aanpassingen van de legger, maar zullen in toekomstige overleggen nadrukkelijk door ons worden geagendeerd.

Legger regionale waterkeringen

In Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) hebben de overheden binnen Nederland met elkaar afgesproken dat voor het stedelijk gebied een drooglegging (tussen polderpeil en het maaiveld) van 1,20 m wenselijk is. De hoogte van de regionale kering tussen Ridderveld I en Ridderveld II is echter maar 0,4 m boven het polderpeil (kering NAP -1,8 m in de legger, polderpeil NAP -2,22 m). De as van de weg bevindt zich echter wel op NAP -1 m. Wij maken ons zorgen over de discrepantie tussen deze dimensionering en de in het NBW afgesproken dimensies. Waarom is er in de legger voor deze lagere keringshoogte gekozen?

Legger Oppervlaktewateren

Binnen onze gemeente zijn de hoofdwatgangen (belangrijk of primair water) niet overal aanwezig. In Alphen aan den Rijn, Hazerswoude-Rijndijk en Hazerswoude-Dorp zijn peilvakken aanwezig zonder hoofdwatgangen; het dorp Zwammerdam kent geheel geen hoofdwatgangen. Een goede afwatering binnen de bebouwde kom is noodzakelijk om als gemeente onze watertaak voor hemelwater goed uit te voeren. Het lijkt ons wenselijk dat Rijnland voor deze peilvakken hoofdwatgangen aanwijst.

De maatregelen uit het watergebiedsplan Gouwepolder zijn nog niet volledig verwerkt in de legger oppervlaktewateren. Wij verzoeken u dit aan te passen.

Binnen onze gemeente zijn de leggerdieptes van overige watgangen gelijk getrokken. Binnenstedelijk wordt 0,75 m gehanteerd, buitenstedelijk 0,5 m. De sloten zijn in de praktijk echter vele malen dieper, wat ruimte biedt aan de ontwikkeling van een dikke baggerlaag door een verminderde nadruk op onderhoud. Door de geringe leggerdiepte is varen op overig water moeilijk geworden. De watgangen warmen sneller op en vriezen sneller dicht; dit heeft negatieve gevolgen voor de visstand. Daarnaast kan er nalevering van bijvoorbeeld nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen plaatsvinden vanuit de dikke baggerlaag. De gemeente verzoekt het hoogheemraadschap om het maatschappelijk belang, de gewenste waterkwaliteit en biodiversiteit meer mee te nemen in het bepalen van een leggerdiepte voor overig water.

Legger ondersteunende kunstwerken

In de legger ondersteunende kunstwerken staat beschreven wie er verantwoordelijk is voor het beheer en onderhoud van kunstwerken. Voor een aantal kunstwerken staat 'Gemeente Alphen aan den Rijn' genoemd als beheerder. Echter bij veel kunstwerken is de 'Vergunninghouder' de eigenaar en de beheerder van een kunstwerk. Voor de gemeente is niet inzichtelijk wie de vergunninghouder is. In enkele gevallen blijkt dat de gemeente te zijn. Wij vragen het hoogheemraadschap om in die gevallen ook 'Gemeente Alphen aan den Rijn' te noemen in de legger i.p.v. de 'Vergunninghouder'.

In onze gemeente bevinden zich rond de 200 inlaten die niet in beheer zijn bij Rijnland maar zich wel op gemeentegrond bevinden. In een aantal gevallen is de vergunninghouder van een kunstwerk niet meer in beeld, in veel gevallen wordt de gemeente als kadastrale eigenaar van de weg door natrekking eigenaar van het kunstwerk. Deze kunstwerken komen in de huidige legger niet duidelijk naar voren.

De gemeente heeft een gemeentelijke watertaak voor het inzamelen en afvoeren van hemelwater. Vaak doen wij dit naar het oppervlaktewater. In de legger ondersteunde kunstwerken is voor een groot deel van de duikers geen diameter opgenomen. Dit maakt het onmogelijk om een nauwkeurig model te maken van het stedelijk watersysteem. Duikers met kleine diameters leiden tot opstuwing in het oppervlaktewater. Snel stijgend oppervlaktewater kan via gemeentelijke overstorten in het gemengde

Zaaknummer
3418345

Datum
27 augustus 2024

Blad
3 van 3

stelsel stromen of via hemelwater uitlaten tot water op straat leiden. De gemeente verzoekt Rijnland om de diameter van de duikers actief op te nemen in de legger kunstwerken.

De gemeente en het hoogheemraadschap van Rijnland hebben in 2009 het convenant onderhoud en ontvangstplicht stedelijk oppervlaktewater ondertekend. Met dit convenant is het beheer van alle watergangen en kunstwerken binnen de bebouwde kom van Alphen aan den Rijn, Aarlanderveen en Zwammerdam overgedragen aan Rijnland. De overdracht is niet voor alle kunstwerken goed verwerkt in de legger ondersteunende kunstwerken.

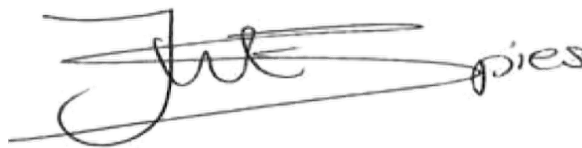
In de legger ondersteunende kunstwerken is niet het werkelijke verloop van de kunstwerken ingetekend. Vaak is een rechte lijn tussen de twee watergangen ingetekend. De gemeente verzoekt het hoogheemraadschap als netbeheerder van diverse kunstwerken conform de wet WIBON het werkelijke verloop van kunstwerken in te tekenen in de legger kunstwerken. Op deze manier is de kans kleiner dat kunstwerken tijdens graafwerkzaamheden worden beschadigd.

In bijlage 1 vindt u een uitgebreid Excel-overzicht per legger met daarin zienswijzen per objectcode. Graag zien wij per onderdeel uw reactie hierop terug en gaan wij op basis daarvan ambtelijk en bestuurlijk in overleg.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Alphen aan den Rijn,
de secretaris, de burgemeester,

drs. M.H.J. van Kruijsbergen MBA

mr.drs. J.W.E. Spies